

Finnish
Consulting
Group

Beaktande av respons som inlämnats på miljökonsekvensplanen i den fortsatta planeringen

BILAGA 2

Poikel Vindkraft Ab/Oy

FCG Finnish Consulting Group Oy

6.10.2025

P41608

Innehåll

1	Sammanfattning av kontaktmyndighetens utlåtande	4
1.1	Projektbeskrivning	4
1.2	Alternativ som ska undersökas	4
1.3	Koppling till andra projekt och planer.....	5
1.4	Nödvändiga tillstånd och beslut	5
1.5	MKB-förfarande och arrangemang för deltagande	6
1.6	Konsekvenser som bedöms, avgränsning av verkningsområdet och bedömningsmetoder ..	6
1.7	Förebyggande och dämpande av skadliga konsekvenser samt osäkerhetsfaktorer i bedömningen.....	6
1.8	Konsekvenser för samhällsstrukturen och markanvändningen	7
1.9	Konsekvenser för landskapet, den byggda kulturmiljön och fornlämningarna	7
1.10	Konsekvenser för yt- och grundvatten samt jordmån	8
1.11	Konsekvenser för klimatet	8
1.12	Konsekvenser för vegetationen och värdefulla naturobjekt.....	9
1.13	Konsekvenser för fåglar och djur (inklusive viltarter)	9
1.14	Konsekvenser för Naturaområden, naturskyddsområden och områden som ingår i naturskyddsprogram	10
1.15	Konsekvenser för människorna	11
1.16	Buller- och skuggkonsekvenser.....	11
1.17	Konsekvenser för trafiken och luftfartssäkerheten	12
1.18	Konsekvenser för näringsverksamhet.....	12
1.19	Konsekvenser för radarverksamhet, kommunikationsförbindelser och säkerhet	12
1.20	Sammantagna konsekvenser tillsammans med andra projekt	13
1.21	Miljöns nuläge och utveckling.....	13
1.22	Bedömning av projektets genomförbarhet	13
1.23	Rapportering och kompetens hos de personer som gjort bedömningen.....	14

6.10.2025

TL

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") har utarbetat denna utredning i enlighet med uppdraget och anvisningarna från FCG:s kund ("Kunden"). Denna rapport har utarbetats i enlighet med villkoren i avtalet mellan FCG och Kunden. **FCG ansvarar inte för denna utredning eller användningen av den i relation till någon annan part än Kunden.***

Denna rapport kan basera sig helt eller delvis på uppgifter som FCG fått från en tredje part eller på offentliga källor, och således på uppgifter som FCG inte haft möjlighet att påverka. FCG konstaterar uttryckligen att bolaget inte bär ansvar för felaktiga eller bristfälliga uppgifter som bolaget fått av andra parter.

Alla rättigheter (inklusive upphovsrätt) till denna rapport ägs av FCG, eller Kunden, om detta har avtalats mellan FCG och Kunden. Denna rapport eller en del av den får inte bearbetas eller användas på nytt för ett annat ändamål utan skriftligt tillstånd från FCG.

Beaktande av respons som inlämnats på miljökonsekvensprogrammet i den fortsatta planeringen

1 Sammanfattning av kontaktmyndighetens utlåtande

1.1 Projektbeskrivning

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Kontaktmyndigheten anser att projektbeskrivningen borde ha omfattat en preliminär plan för jordkablarna från projektområdet till Taklax elstation. - I bedömningsbeskrivningen bör mängden marksubstans som behövs för projektet och täktområdena samt eventuella deponeringsområden framföras. I bedömningsbeskrivningen bör också redogöras för avfall som uppstår under verksamhetstiden och efter att verksamheten har upphört, avfallets mängd och behandlingsmetoder så att även rivning av kraftverkens fundament beaktas. I beskrivningen som gäller nedläggningen av vindkraftsprojektet bör det nämnas vem som ansvarar för att ta bort kraftverken.	- Presenteras i kapitel 3.2 i projektbeskrivningen i MKB-beskrivningen. - Mängden stenmaterial uppskattas i kapitel 4.5.1. Eventuella täkt- och dumpningsområden för jordmaterial beskrivs i kapitel 10.4.1. Övrigt avfall, dess mängder och behandlingsmetoder samt ansvar för rivningen av kraftverken beskrivs i kapitel 4.7.

1.2 Alternativ som ska undersökas

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
De alternativ som presenteras i bedömningsplanen är tillräckliga enligt MKB-lagen. För att utreda skillnaderna mellan miljökonsekvenserna i olika alternativ rekommenderas att skillnaden mellan de undersökta alternativen skulle vara större endera i fråga om antalet kraftverk, deras placering eller storlek.	Eftersom respons på projektet inlämnades i MKB-planskedet, särskilt om landskaps-, buller- och skuggkonsekvenser, ändrades alternativen så att de skiljer sig från varandra i fråga om kraftverkens höjd. Kraftverkens läge planerades så att de skulle orsaka så lite buller och skuggeffekter som möjligt för bebyggelsen.

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvenserna bör beaktas på ett omfattande sätt i bedömningsbeskrivningen, både i fråga om vindkraftsparken och elöverföringsrutten.	Konsekvenserna beskrivs både i fråga om vindkraftsparken och elöverföringen.

1.3 Koppling till andra projekt och planer

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Kopplingen till andra projekt och planer har inte specificerats i en egen helhet, utan uppgifterna finns utspridda i olika delar av bedömningsplanen. Kontaktmyndigheten påpekar att projektets koppling till andra planer bör beaktas i bedömningsbeskrivningen.	Sammantagna konsekvenser med olika projekt har sammanställts i kapitel 23.

1.4 Nödvändiga tillstånd och beslut

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Tillstånd som behövs i projektet har framförts tydligt i en tabell. Utöver tabellen skulle det vara bra att noggrannare beskriva varför man ansöker om vart och ett tillstånd. Dessutom bör man beakta huruvida det behövs separata tillstånd för deponering av marksubstanser som behövs och uppstår i bygandet.	Jordmaterial som uppstår vid byggnadsarbetena har varit möjliga att utnyttja i vindkraftsprojekt i samband med byggande av områden och anpassning till landskapet. Detta innebär att det inte behövs något separat tillstånd för dumpning av jordmaterial. I övrigt beskrivs de tillstånd som projektet kräver i kapitel 5.

1.5 MKB-förfarande och arrangemang för deltagande

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I brist på en preliminär beskrivning för elöverföringsrutten har invånarna i området i det här skedet inte haft möjlighet att delta i förfarandet. Av denna orsak ska särskild uppmärksamhet fästas vid att informera markägarna i planeringsområdet om elöverföringsrutten.	Elöverföringen sker genom jordkabel, vilket innebär att konsekvenserna för invånarna kommer att vara lindriga. Delgivningen av information om elöverföringen sker därför i samband med övrig information vartefter att projektet framskrider.

1.6 Konsekvenser som bedöms, avgränsning av verkningsområdet och bedömningsmetoder

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Kontaktmyndigheten påpekar att varje projekt har sina egna särdrag som beror på projektets läge och områdets särdrag såsom bebyggelse, landskapsförhållanden, markanvändning och naturförhållanden. För att rikta de prioriterade delarna för bedömningen borde viktiga identifierade konsekvensobjekt i det aktuella projektet lyftas fram i bedömningsplanen. - I bedömningsplanen har förändringens storlek och konsekvensernas betydelse uttryckts i texten på en annan skala än på planbilden. I bedömningsbeskrivningen bör text och bild stämma överens. Kontaktmyndigheten anser att en större skala enligt diagrammet lyfter bättre fram skillnaderna än en snävare skala.	- Denna punkt har korrigerats i MKB-beskrivningen. Poikelprojektets mest centrala konsekvenser presenteras i kapitel 6.2 i MKB-beskrivningen. - I MKB-beskrivningen beaktas att texterna och bilderna stämmer överens med varandra.

1.7 Förebyggande och dämpande av skadliga konsekvenser samt osäkerhetsfaktorer i bedömningen

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Metoderna för att minska skadliga konsekvenser som framförs i bedömningsbeskrivningen bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta. Osäkerhetsfaktorer bör framföras i bedömningsbeskrivningen separat för varje konsekvens.	Metoder för att lindra negativa konsekvenser samt konsekvensbedömningens osäkerhetsfaktorer har beskrivits temavis.

1.8 Konsekvenser för samhällsstrukturen och markanvändningen

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- I bedömningsbeskrivningen bör man bedöma hur projektet verkställer planeringsbestämmelserna i landskapsplanen. Samordnandet av planeringsbestämmelserna bör vid behov förhandlas med övriga aktörer i området. Bl.a. Fingrid Oyj har i sitt utlåtande påpekat om reserveringen av en elöverföringsrutt tvärs över projektområdet och dess betydelse. I bedömningsbeskrivningen bör man även presentera hur de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas i projektet. - I bedömningsplanen presenteras landskapsplanens avgränsning för vindkraft endast på en karta och det finns ingen sådan karta där de planerade kraftverkens läge i olika alternativ ligger i förhållande till landskapsplanen. Kontaktmyndigheten påpekar att en sådan karta bör presenteras i bedömningsbeskrivningen.	- I MKB-beskrivningens avsnitt 7.9.2 (Förhållande till landskapsplanen) bedöms genomförandet av projektet i förhållande till landskapsplanens planeringsbestämmelser. I MKB-beskrivningens avsnitt 7.5 presenteras hur de riksomfattande målen för områdesanvändningen uppnås i projektet. - I MKB-beskrivningen presenteras en karta över kraftverkens placering i förhållande till avgränsningen i landskapsplanen.

1.9 Konsekvenser för landskapet, den byggda kulturmiljön och fornlämningarna

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Kontaktmyndigheten påpekar att i bedömningen av landskapskonsekvenserna måste man beakta att kraftverken är avsevärt större nu än då handledningen publicerades. Således kan avstånden inte direkt jämföras med handledningen, eller så måste man framföra en bedömning av hur läget avviker jämfört med situationen enligt publikationen. I bedömningsbeskrivningen måste man ta hänsyn till hur de planerade kraftverken syns i verkligheten. - I bedömningen bör även flyghinderljusens konsekvenser för utsikten nattetid åskådliggöras.	- Vid bedömningen av landskapskonsekvenserna beaktas uppdateringen av handboken för bedömning av landskapskonsekvenser, som publicerats 2024. Avståndszonerna har utökats i enlighet med rekommendationerna i handboken. - Konsekvenserna nattetid har åskådliggjorts genom fotomontage vid mörker.

1.10 Konsekvenser för yt- och grundvatten samt jordmån

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I beskrivningen av projektområdets nuläge beskrivs inte jordmånen eller yt- och grundvattenförhållandena i fråga om elöverföringsrutten. I konsekvensbedömningen ska även eventuella konsekvenser som byggandet av elöverföringen medför bedömas. I bedömningsbeskrivningen ska de risker som byggande på eventuella sura sulfatjordar orsakar för ytvatten bedömas både i fråga om vindkraftsområdet och elöverföringsrutten. I bedömningen ska även åtgärder för att lindra riskerna samt effekter som uppnås genom åtgärderna presenteras.	- I MKB-beskrivningen har sura sulfatjordar beaktats och elöverföringsalternativen och deras konsekvenser beskrivits och bedömts. - Sura sulfatjordar har beaktats vid bedömningen av ytvattenkonsekvenser i kapitel 10.5.2. Servicevägarnas konsekvenser för ytvatten har presenterats i kapitel 10.2. Byggandet av servicevägar orsakar inga förändringar i dräneringsbehoven. Lindringsåtgärder har presenterats i kapitel 10.7.

1.11 Konsekvenser för klimatet

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Kontaktmyndigheten konstaterar att förbudet mot att använda stenkolkraft för energibruk träder i kraft 1.5.2029 och därför är det inte ändamålsenligt att jämföra el som producerats genom vindkraft med el som producerats genom kolkondens. I bedömningen ska inte fasta marginalutsläppskoefficienter för elproduktionen eller utsläppskoefficienter för vissa bränslen användas, utan för bedömningen ska en sådan utsläppskoefficient användas för elproduktionen som kan förutses för tidpunkten för vindkraftsparkens produktion. Även produktionsstrukturen för el under den planerade vindkraftsparkens produktion och det eventuella behovet av reglerkraft och överföringsförbindelsernas tillräcklighet i elnäten ska bedömas i bedömningsarbetet. - I bedömningsplanen framkommer inte hur utsläppen under hela vindkraftsparkens livscykel beaktas. I bedömningsbeskrivningen bör utöver utsläppen under driften även beaktas utsläppen från transporten av kraftverksdelar, vindkraftsparkens byggande och rivning av vindkraftverken. I bedömningsbeskrivningen bör tydliga beräkningsgrunder framföras och informationskällor uppges. Vindkraftsparkens	- I MKB-beskrivningen används Finlands miljöcentrals prognos för utvecklingen av specifika utsläpp från den inhemska elproduktionen. - Den effekt som ett enskilt vindkraftsprojekt har på behovet av reglerkraft är väldigt svår att uppskatta kalkylmässigt. Av denna orsak har bedömningen av behovet av reglerkraft lämnats utanför granskningen. - De beräkningsgrunder och utgångsuppgifter som använts i bedömningen presenteras i kapitel 11.6 och resultaten i kapitel 11.7 i MKB-beskrivningen. I resultaten uppges även utsläppskoefficienten för livscykeln.

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- utsläppskoefficient ska meddelas i g CO₂/kWh med beaktande av anläggningens hela livscykel. - Konsekvenserna för luftkvaliteten ska bedömas separat.	Konsekvenserna för luftkvaliteten har bedömts separat i kapitel 12 i MKB-beskrivningen.

1.12 Konsekvenser för vegetationen och värdefulla naturobjekt

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Längs projektets elöverföringsrutt har växtlighetens och naturtypernas nuvarande tillstånd inte utretts. Konsekvenserna bör granskas även i fråga om elöverföringsrutten.	Naturutredningarna för elöverföringsrutten har kompletterats i samband med flygekorrsutredningen 2024. Elöverföringsrutterna ligger till stor del på åkrar och längs befintliga vägar, vilket innebär att potentialen för naturvärden är svag.

1.13 Konsekvenser för fåglar och djur (inklusive viltarter)

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- I närheten av Poikels projektområde finns flera MAALI-, IBA-, FINIBA- och Naturaområden som är värdefulla med tanke på fåglar. Dessutom ligger projektområdet längs viktiga huvudflyttstråk för fåglar längs kusten. I utlåtandena av både Forststyrelsen, Västkustens miljöskyddsenhet och NTM-centralens naturskyddsenhet konstateras att fågelutredningarna bör uppdateras. - Kontaktmyndigheten anser att uppföljningsutredningar av flyttfåglar bör göras i projektet (vår- och höstuppföljning). I projektet bör dessutom utredningar göras för rovfåglarnas flytt, häckning och födosökningsflygningar. Det fiskgjusbo som nämns i bedömningsplanen bör beaktas i utredningarna i enlighet med Forststyrelsens utlåtande. Även förekomsten av däggdjur bör utredas noggrannare till exempel genom linjetaxering av snöspår.	- Fågelutredningarna har uppdaterats. Fler uppföljningar av häckning och flyttfåglar har gjorts i projektområdet. Uppföljningar av flyttfåglar har gjorts 2021, 2022, 2024 och 2025. Uppföljningar av häckande fåglar har gjorts 2021 och 2025. Dessutom har dagsrovfåglar utretts i slutet av sommaren och början av hösten 2025. Miljökonsekvensbedömningen baserar sig på uppdaterade utredningar. - I projektet har uppföljning av flyttfåglar gjorts på våren och hösten, och under uppföljningarna observerades även rovfåglarnas flytt. Dessutom har separata granskningar gjorts för dagsrovfåglar. I samband

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I bedömningsplanen beskrivs inte alls vilken betydelse småvatten eller bäckar har för fiskbestånden. I flera åsikter nämns deras betydelse som lekplats för fisk. Kontaktmyndigheten anser att betydelsen av områdets bäckar och småvatten för fisk bör utredas.	med dessa observerades dagsrov-fåglarnas flygrutter. - Fiskgjusens boplats har beaktats i beskrivningen och konsekvenser för arten samt hur de kan lindras har behandlats i MKB-beskrivningens kapitel 14 samt i en separat sekretessbelagd bilaga med en rapport över natur- och fågelutredningen. - Uppmärksamhet har fästs vid förekomsten av däggdjur (utter, stora rovdjur) genom snöspår, spillning och boplatser i samband med fågelutredningarna i april-maj, samt senare i samband med utredningarna av flygekorre, fladdermöss och vegetation och naturtyper, som gjordes senare på våren och sommaren. En separat utredning av vargens kärnrevir har gjorts för området (bilaga 8.6.). - Konsekvenserna för fisk har beaktats i kapitel 10 i samband med bedömningen av konsekvenser för ytvatten.

1.14 Konsekvenser för Naturaområden, naturskyddsområden och områden som ingår i naturskyddsprogram

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Kontaktmyndigheten påpekar att de konsekvenser som orsakas för världsarvet Kvarkens skärgård bör bedömas särskilt i fråga om landskap och fåglar samt övriga konsekvenser. - Fåglar utgör en grund för skyddet av flera Naturaområden och därför är det viktigt att uppdatera fågelutredningarna även i samband med bedömningen av konsekvenser för Naturaområdena. NTM-centralen avger ett separat utlåtande om behovsutredningarna för Naturabedömning.	- För Naturaområden som också är SPA-områden har separata utredningar gjorts för behovet av Natura-bedömning. - Fågelkonsekvenserna för Kvarkens skärgård har bedömts i samband med utredningen för behovet av Naturabedömning för Naturaområdet Kvarkens skärgård.

1.15 Konsekvenser för människorna

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- I bedömningsplanen har de sociala konsekvenserna inte lyfts fram på förhand som vindkraftsprojektets huvudsakliga konsekvenser. På basis av responsen från hörandet anser dock kontaktmyndigheten att dessa bör särskilt bedömas. I närområdet finns rikligt med bebyggelse som bör beaktas i projektet och projektets konsekvenser. Kontaktmyndigheten anser det vara bra att en invånarenkät genomförs i projektet. I bedömningen bör man ta hänsyn till responsen som har erhållits under evenemangen för allmänheten och av invånarna och lokala föreningar under den pågående MKB-processen. Även flyttrörelsen bör bedömas för projektet. - Om det finns rekreationsleder, stigar eller skidspår i området bör projektets konsekvenser för deras användning beaktas i projektet.	- Invånarenkäten har gjorts i augusti–september 2024. Urvalet var 1005, vilket är större än i genomsnitt. - Konsekvenserna för flyttrörelsen anses inte vara betydande med tanke på vindkraft i Korsnäs kommun, utan övriga faktorer påverkar flyttrörelsen i Korsnäs mer. Det finns ingen undersökningsdata om ämnet. På grund av dessa orsaker har konsekvenserna inte bedömts. - Rekreatationsleder och -platser har kontrollerats i LIPAS-databasen.

1.16 Buller- och skuggkonsekvenser

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- Om bullermodelleringar inte kan göras med kraftverkstyperna enligt alternativen i MKB-förfarandet, bör enligt principen om iakttagande av särskild försiktighet bedömas vilka konsekvenser som ändringar av kraftverkens effekt, höjd och rotordiameter har för källbullernivån och för spridningen av bullret. Även när det gäller spridning av lågfrekvent buller bör skillnaderna mellan kraftverken enligt modelleringen och alternativen VE1 och VE2 framföras såsom även deras konsekvenser för bullernivån och spridningen av buller. - Modelleringen av blinkande ljus och skuggor bör göras med kraftverkstypen som framförs i bedömningsplanen och i bedömningen bör man beakta att träd minskar olägenheterna av blinkande ljus och skuggor. Eftersom inga riktvärden har framförts om omfattningen av blinkande ljus och skuggor i Finland, bör andra länders rekommendationer användas som hjälp i bedömningen på det sätt som framförs i bedömningsprogrammet. I bedömningsbeskrivningen bör man också granska eventuell omfattning av blinkande ljus och skuggor och tidpunkter när fenomenet förekommer vid de närmaste bostads- och fritidshusen.	- I bullermodelleringarna beaktas skillnaderna mellan ALT1 och ALT2 även i fråga om lågfrekvent buller. - Skuggmodelleringarna har gjorts för två olika beräkningssituationer, i den ena har trädens skyddande effekt inte beaktats, men i den andra beaktas den. Konsekvensbedömningen har gjorts för en beräkningssituation där trädens skyddande effekt inte beaktats. - Kraftverkens avstånd har presenterats till de närmaste bostads- och fritidsbyggnaderna även i bedömningen av buller och skuggeffekter.

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I bedömningen av buller och blinkande ljus och skuggor bör kraftverkens avstånd till närmaste stadigvarande bostäder och fritidsbostäder framföras på ett tydligt sätt.	

1.17 Konsekvenser för trafiken och luftfartssäkerheten

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Bedömningsbeskrivningen bör innehålla en beskrivning av kraftverkens höjd i förhållande till höjdbegränsningarna i flyghinderbegränsningsområdet i enlighet med Traficoms utlåtande. Vid planeringen av trafiken i området bör nödvändiga tillstånd beaktas och planeringen ska ske i enlighet med Trafik- och kommunikationsministeriets anvisningar.	I kapitel 21.5 jämförs kraftverkens höjd i förhållande till höjdbegränsningarna i flyghinderbegränsningsområdet. Nödvändiga tillstånd och anvisningar beaktas vid planeringen av trafiken i området.

1.18 Konsekvenser för näringsverksamhet

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
- I projektområdet och dess närhet utövas jord- och skogsbruk samt pälsfarmning. I bedömningsbeskrivningen bör konsekvenserna för befintliga näringar bedömas. Dessutom ska de förändringar som projektet orsakar för nuvarande eller eventuella nya näringar bedömas. - Kontaktmyndigheten påpekar att en bedömning av utvecklingen av områdets nuvarande tillstånd om projektet inte genomförs bör framföras i bedömningsbeskrivningen. Även näringar bör bedömas i bedömningen.	- Konsekvenser för näringar har bedömts i kapitel 20 i MKB-beskrivningen. - Frågan har behandlats i kapitel 24 i MKB-beskrivningen.

1.19 Konsekvenser för radarverksamhet, kommunikationsförbindelser och säkerhet

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Utöver den risk för fallande is som nämns i bedömningsplanen ska även övriga risker, såsom eldsvådor, beaktas i bedömningsbeskrivningen enligt utlåtandet av Österbottens räddningsverk.	I kapitel 22 beaktas även övriga risker, såsom eldsvåda.

1.20 Sammantagna konsekvenser tillsammans med andra projekt

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Kontaktmyndigheten påpekar att ett betydande antal vindkraftsprojekt planeras i kustområdet. När det gäller samverkan bör i synnerhet beaktas konsekvenserna för fågelbeståndet och landskapet, människornas levnadsförhållanden och trivsel samt kommunikationsförbindelserna. I fråga om projekt som ligger på under 10 kilometers avstånd ska modelleringar presenteras även över bullrets och skuggeffekternas sammantagna konsekvenser.	Sammantagna konsekvenser beskrivs i kapitel 23. I fråga om buller och skuggeffekter baserar sig bedömningen på modelleringar.

1.21 Miljöns nuläge och utveckling

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
Vindkraftverkens lägen i förhållande till landskapsplanens avgränsning framkommer inte på kartbilderna. I bedömningsplanen hade det varit bra att beskriva även nuläget för elöverföringsrutten eftersom den är en väsentlig del av projektet. Nuläget för elöverföringsrutten bör presenteras i bedömningsbeskrivningen. Bedömningsplanen borde ha innehållit en beskrivning av utvecklingen av nuläget, om projektet inte genomförs. En sådan bör presenteras i bedömningsbeskrivningen både i fråga om vindkraftsområdet och elöverföringsrutten.	I MKB-bedömningen ingår ett 0-alternativ till vindkraftsprojektet där projektet inte genomförs. I sådana fall byggs inte heller elöverföringsrutten. Projektets läge i förhållande till landskapsplanen presenteras i kapitel 7 (bild 7.11) där projektområdet, avståndszonen från kraftverken och elöverföringsrutterna har lagts till på plankartan.

1.22 Bedömning av projektets genomförbarhet

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I bedömningsplanen presenteras resultaten på en skala med fyra steg för både positiva och negativa konsekvenser. Dessa bör presenteras konsekvensobjektsvis i en jämförelsetabell. Bedömningen av genomförbarheten bör också motiveras.	Frågan behandlas i kapitel 25.

1.23 Rapportering och kompetens hos de personer som gjort bedömningen

Kontaktmyndighetens utlåtande	Beaktande av utlåtandet
I bedömningsplanen har nuläget för elöverföringsrutterna beskrivits väldigt kort med beaktande av att elöverföringen räknas som en del av projektet. I bedömningsplanen borde också redogöras för utvecklingen av det nuvarande tillståndet i projektområdet.	Nuläget för elöverföringsrutten har beskrivits i samband med varje ämnesområde i underkapitlet "Nuläge". 0-alternativet och att projektet inte genomförs beskriver utvecklingen av nuläget om projektet inte genomförs.